

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprava 2456
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemnik
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglasi po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglasni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni čekovni račun št. 11.400

Konec priključitvene legende

ODVRNITEV AVSTRIJE OD HITLERJEVE NEMČIJE.

Vodja avstrijskega »Heimwehra« knez Starhemberg je imel v nedeljo pred svojimi sodelavci govor, katerega najvažnejše odstavke smo objavili v ponedeljek med brzojavkami. V tem govoru je na nenavadno srdit način napadal Hitlerja in njegovo Nemčijo. Ta napad in nastop proti politiki »Anschlusa« pa ni bil edini. Iste besede so bile izrečene tudi na zborovanju krščanskih socialcev, dočim se mnenje socialnih demokratov in komunistov docela strinja z njimi. Članek proti Hitlerju, novi Nemčiji in priključitvi pa v avstrijskem tisku zadnje dni kar mrgoli. A vse je brez dvoma prekosil E. E. v zadnji številki »Wiener Sonn- und Montagszeitung« v članku »Ende der Anschlusslegende« (Konec priključitvene legende). To je doslej najhujši obračun Avstrijca z Nemčijo in desetletnim povojnim idealom združitve z njo v Veliko Nemčijo.

Pisec opisuje uvodoma nastanek in razvoj avstrijskih stremeljenj po priključitvi v povojnih letih in zatrjuje, da so bila huda in neodpušljiva zabloda, ki je stala Avstrijo velike izgube časa, moralnih, gospodarskih, denarnih in političnih vrednot. Dasi so Avstriji Nemci, je vendar ne le njihova zgodovina in z njo tradicija, temveč tudi mentaliteta docela drugačna kakor pruska. L. 1866. je zmagoval v Nemčiji prusovstvo, ki je vodilo do Viljema II. in Adolfa Hitlerja sedaj nič drugega kakor »ljudska izdaja« zadnjega cesarja, ki budi najslabše instinkte naroda, silo nad duhomom, ekstremizem namesto sporazuma, unifikacija pod »pikelhaubo« namesto pod klobukom in imperalizem. Dočim je simbol Avstrijca Dunajski gozd, je simbol Prusa in novega Nemca korporatska sablja. Duhovnost Avstrijca spada tako malo k prusovstvu, kakor cerkveni zvonik k vojašnici! Zato se je morala razbliniti lažljiva priključitvena legenda, ki je povzročila Avstriji nepopravljivo škodo, kajzro pisec nadalje tudi konkretno navaja.

Avstrija je živela 14 let v lažni sugestiji, da sama ne more živeti, zato ni nič storila za svoj razvoj in svojo bodočnost, ampak je čakala le na podporo drugih, Evrope in Nemčije. (Kolikokrat smo to mi ugotovili že pred leti!) Nemčija pa ji ni pomagala ne moralno ne materialno, ker je bilo prav v njenem interesu, da le Avstrija siromašna, zato da bi bila bolj za priključitev. Iz gospodarskih stisk

so reševali zato Avstrijo Francozi, Angleži, Švicarji itd. Nemčija ji ni dala niti takih trgovinskih ugodnosti, kakor jih je dovolila n. pr. Češkoslovaški. Samo v trgovinstvu je plačala Avstrija Nemčiji po vojni pol milijarde šilingov, ki jih danes dolguje upnikom, ki imajo pri njej tri milijarde in pol šilingov povojnih terjatev. Če se Avstrija ne bi bila naslanjala na Nemčijo, če bi bila zares hotela živeti samostojno življenje, potem ne bi bila sedaj osiromašena in prezadovoljena. Izbrala bi bila lahko ugodnosti mirovne pogodbe glede preferenc s Češkoslovaško in Madžarsko. Tega ni storila samo zato, ker ni mislila ostati samostojna. Stori pa je zaradi Nemčije še večje neumnosti, med katere šteje E. E. zlasti to, da je prevzela po prevratu vse uradnike in upokojence, ki so se pri selili iz nasledstvenih držav Jugoslavije, Italije, Češkoslovaške, Madžarske itd. ter jih redila. (Kaj porečejo k temu tipiseljenci n. pr. iz Maribora, ki žive v Gradcu in drugod in rujejo proti nam?)

E. E. priznava, da pri odločanju niso merodajni le materialni oziri, kajti nad temi so še višji ideali, ideali naroda, toda prav ti ideali svirajo Avstrijo pred tem, da bi se vdala Prusiji. Stoletja zgodovine niso potekla zaman. Razvoj samostojne kulture in mentalitete se ne da negirati: kultura (notranja) in mentaliteta Avstrijcev je različna od Nemcev. V prvi vrsti seveda Prusov. Avstrijec je zaradi stoletnega sožitja s Slovani, Madžari in Romani vajan presojati politično življenje drugače ko Prusi. Avstrijec ve, da so potrebni kompromisi in da se dá zlepa opravi več kakor z brutalno silo. Zato je avstrijska kultura na prusko, in zato je podreditev ljudstva z višjo kulturo onemu z nižjo trajno nemogoča. Če bi se bili Avstrijci priključili k Nemčiji, bi bili to že davno obžalovali. Nadalje dokazuje pisec, da ni taka sreča, biti velika država, ker imamo nešteto dokazov, da manjše države lažje prestajajo krize, kakor velike. Tu navaja za zgled Švico, Belgijo, Češkoslovaško, nordijske države itd. Zato pravi, da hoče Avstrija zanaprej predstavljati nemško Weimarja proti sedanjemu Hitlerjevemu nemštvu Potsdama...

Razkol med Avstrijo in Nemčijo postaja tako od dne do dne večji in je morda samo še vprašanje časa, kdaj bo med obema postavljen zid besnega sovraštva! Kdo je pričakoval, da se bodo stvar razvijale tako čudovito?

potoval v Ženevo. Opozicionalni krogi naglašajo, da bi utesnjen imeti Macdonaldov neuspeh v Ženevi težke posledice, ker ameriška vlada želi, da se postavi delo razorožitvene konference na konkretno podlago še poprej, preden se bo sestala svetovna gospodarska konferenca. »Daily Herald« trdi, da sedanji izgledi ne jamčijo Macdonaldovi intervenciji v Ženevi nobenih uspehov in zato opozarja vlado, naj se ne izpostavlja novim neuspehom.

NOVA MINISTRA PRISEGLA.

BEOGRAD, 10. maja. Novo imenovani minister brez portfelja dr. Grga Angelinovič in minister za kmetijstvo in vode dr. Ljubo Tomašič sta danes dopoldne službeno prisegli in takoj prevzela svoje posle. Popoldne ob 16. uri bo sprejel novi kmetijski minister zastopnike domačega tiska in jim ob tej priliki razložil smernice svoje poljedelske politike.

Kriminalna senzacija Beograda

NEPRIČAKOVANO ODKRITJE POLICIJE: BANČNI RAVNATELJ DR. MIHAJLO MARKOVIĆ UBIL IN OR OPAL INŽENJERJA STANKOVIĆA. MORILEC PRIZNAL SVOJE DEJANJE.

BEOGRAD, 10. maja. Pred nekaj tedni je izginil na nepojasnjen način ugledni beograjski trgovec inž. Stanković, lastnik ogromne otroške konfekcijske trgovine v Kneza Mihajla ulici. Najprej se je domnevalo, da je izvršil inž. Stanković samomor in je policija v tej smeri tudi iskala njegovo truplo, oziroma vodila preiskavo. Končno pa se je posrečilo beograjski kriminalni policiji po velikem trudu in naporu dognati dejstva, ki so usmerila preiskavo v popolnoma novo smer: ali je postal Stanković morda žrtev zločina? Ta domneva se je izkazala danes kot upravičena in je bil v zvezi s tem danes aretiran ravnatelj »Privredne banke« in lastnik »Adria National Filma« dr. Mihajlo Marković, kar je povzročilo seveda v prestolnici ogromno senzacijo. Policija je namreč ugotovila, da se je sestel pogrešani inž. Stanković tik pred svojim izginjenjem z dr. Markovićem, in sicer v ateljeju omenjenega filmskega podjetja.

Dr. Marković je podal danes dopolne po dolgotrajnem izvijanju obširno priznanje. Priznal je, da je izvršil umor sam s sodelovanjem znanega, že večkrat predkaznovanega zločinca Nikole Miljakovića. Morilec je izvalil inž. Stankovića pod pretno nekega važnega kupčijskega razgovora v filmski atelje, kjer ga je zahrbtno pobil s sekuro in mu vzel 68 tisoč dinarjev, ki jih je imel pri sebi. Po izvršenem umoru sta izbrisala morilec in njegov pomočnik vse krvave sledove, stlačila truplo v kovčeg in ga odpeljala z osebnim avtomobilom dr. Markovića v bližino Beograda, kjer je bilo tudi res najdeno.

Morilec dr. Marković je bil v vseh beograjskih družabnih krogih splošno znana osebnost in je imela zato njegova aretacija v zvezi s strašnim priznanjem v vsem mestu senzacionalen odmev. Nihče si ne more razložiti, kaj je privedlo sicer dobro situiranega bančnega ravnatelja do tega groznega zločina?

Borba med Avstrijo in Nemčijo

PRIHOD HITLERJEVIH MINISTROV V 14. t. m. NA DUNAJ NEZAŽELJEN. IZDANI BODO STROGI UKREPI, KI NAJ PREPREČIJO VSAKO ZLO-RABO GOSTOLJUBNOSTI.

DUNAJ, 10. maja. Po narodnih socialistih napovedani obisk nemških ministrov na Dunaj je razburil vso javnost. Z vseh strani se slišijo ostri protesti proti temu izzivanju. Posebno odločno je nastopil proti obisku nemških ministrov glavni krščansko-socialni organ »Reichspost«, ki piše v svojem uvodniku pod naslovom »Nezaželen obisk«, da je napovedani obisk nemških ministrov popolnoma zasebnega značaja in da niso bile zanj storjene nobene diplomatske priprave z običajnim sporedom. Obisk je pa vrhu tega namenjen stranki, ki je sovražna sedanji avstrijski vladi, proti kateri se bori odkrito in z ilegalnimi sredstvi. Če bi bil ta obisk prijavljen vladi, bi vedela ta brez ozira na strankarske razloge storiti svojo dolžnost. Obisk nemških ministrov narodnim socialistom pa ni zaželen in predstavlja skrajno neugoden dogodek. Narodni socialisti hočejo izrabiti ta obisk v pričakovanju, da se vlada ne bo upala spričo odličnih gostov izvesti svojega zakona o prepovedi nošnje uniform in da zato ne bo nastopila z vso energijo v ohranitev miru. Ta račun pa je napačen. Glede dr. Francka, ki tudi namerava priti, bo vlada še sklepala o dovolitvi njegovega bivanja v Avstriji z ozirom na njegov nedavni govor v radiu, v katerem je napovedal, da bo Bavarska s silo nastopila proti Avstriji. S svojim obiskom hoče dr. Franck očividno izživati velikodušnost in potrpežljivost Avstrije. Ta gospod pa ne sme pričakovati, da bi se z njim postopalo drugače, kakor bi postopala Nemčija s kakim avstrijskim ministrom, ki bi se usodil napovedati akcijo proti Hitlerjevi vladi. Avstrijske oblasti, za katerimi stoje štiri petine vsega avstrijskega naroda, bodo znale ohraniti red in mir ter bodo nastopile v soboto in nedeljo prav tako energično, kakor 15. marca in 1. maja.

Varnostne mere avstrijske vlade bodo odredene v treh smereh: 1. Pri pristanku nemških letal na asperskem letališču bo prepovedan vsak sprejem v množicah, vsaka uniforma, nošnja orožja itd. 2. Predavanje nemških politikov bo dovoljeno le pod obveznostjo, da se ne bodo niti najmanj dotaknili sedanjega notranjega položaja v Avstriji. Navzoči zastopnik države bo nastopil proti kršitvi te določbe najbrezobzirneje. 3. Izdani bodo varnostni ukrepi za popolno ohranitev miru in reda, zlasti 14. t. m. med proslavami osvobođenja Dunaja od turškega obleganja.

ki ne morejo najti poti za obnovitev svojih trgovinskih odnošajev napram Moskvi in kot svarilo vsem onim, ki hočejo s svojo izzivalno politiko ograditi odnošaje z Moskvo.

Trgovinska pogodba med Rusijo in Italijo

MOSKVA, 10. maja. »Izvestja« objavljajo uvodnik, v katerem se bavijo s podpisom rusko-italijanske trgovinske pogodbe. List ugotavlja, da si je sovjetska vlada tako zaščitila svoj hrbet na eni strani proti angleškim kapitalistom, na drugi strani pa proti Hitlerjevi Nemčiji. S tem je Sovjetska Unija dokazala, da je važen činitelj v svetovnem gospodarstvu. Podpis te pogodbe naj služi kot nauk vsem onim,

STRASSER SE JE SKESAL. BERLIN, 10. maja. Gregor Strasser, ki je po sporu s Hitlerjem stanoval v Monakovem, se je sedaj preselil v Berlin. Politični krogi pripisujejo tej preselitvi velik pomen, ker se da iz tega sklepati, da bi moglo priti do ponovnega zblizanja med Strasserjem in Hitlerjem, ki sta bila že od nekdaj zelo dobra prijatelja.

Vlada odklonila Herriotove predloge

Francija ne bo plačala zapadlega obroka vojnih dolgov.

PARIZ, 10. maja. Informirani krogi trdijo o poteku predčerašnje seje ministrskega sveta, da je večina kabineta s predstavnikom vlade Daladierjem na čelu odklonila s »prisrčno hvaležnostjo« Herriotove predloge, ki jih je prinesel iz Washingtona, češ, da so obljube predsednika Roosevelta preveč široke in drzne, da bi mogla Francija spremeniti svoje stališče napram Združenim državam. Francija zato tudi ne bo izplačala naknadno obroka vojnih dolgov, zapadlega 15. decembra preteklega leta in to tem manj, ker francoska zbornica na to sploh ne bi pristala.

SVARILA MACDONALDU.

LONDON, 10. maja. V nasprotju z resemi dosedanjimi demantiji se pričakuje, da bo Macdonald še v tem tednu od-

Dnevne vesti

V Jakličovo blagajno so vlomili sinovi njegovega uslužbenca

Delavca Franca Novaka, njegovo ženo, sina in hčerko zaslišuje policija. Oče se je vdal, dočim ostali danes še odločno zanikajo krivdo.

Organi kriminalnega oddelka naše policije pod vodstvom nadzornika g. Canjka so takoj po vladnem osumljenju in tudi aretirali dva sina delavca Franca Novaka, ki je bil zaposlen pri Jakliču v carinskem skladišču. Naslednji dan so aretirali še Novaka samega, ker mu pa niso mogli do živga so njega in njegovega mlajšega sina izpustili na svobodo, dočim so starejšega sina Otona, ki je po poklicu mesarski pomočnik, obdržali še nadalje v zaporu. Vestno in neumorno poizvedovanje organov kriminalnega oddelka pa je ostalo na mrtvi točki vse do časa, ko je Oton pisal iz zapora svojemu očetu pismo, ki ga je policija zaplenila, naj molči in naj ničesar ne izda.

Na podlagi tega momenta so šli detektiv s podvojeno silo na delo in aretirali starega Novaka, njegovo ženo in hčerko. Mlajša sinova sta med tem neznankam pobegnili. Baje je bil eden mlajših te dni aretiran v Beogradu, kjer je prodajal ukradene briljante. Ta vest pa še ni popolnoma točna.

Na policiji so včeraj ves popoldan zasliševali starega Novaka, ki je izpočetka trdovratno tajil vse. Rotil se je, da je nedolžen, da ničesar ne ve o vladu, da so

bili kritične noči vsi sinovi doma in da mu ni jasno, kaj je mislil starejši sin Oton, ko mu je pisal omenjeno pismo iz zapora. Izpočetka tudi ni hotel ničesar vedeti o zakopanih 15.000 Din, ki jih je policija izkopala v njegovi kleti, končno pa se je pod težo dokazov vendarle vdal in priznal, da so v Jakličovo blagajno vlomili njegovi sinovi. Novakova žena pa je vse odločno tajila in zatrdila, da njen mož ni normalen in da ne ve, kaj govori. Zaklinjala se je, da so bili sinovi v noči na velikonočno nedeljo, ko je bil izvršen vlad v blagajno, doma. Tudi zaslišana Novakova hčerka se doslej še ni omeščala in taji, da bi ji bilo o vladu kaj znanega. Pravi, da ji je nekaj dni po vladu dal njen brat 300 Din in jo prosil, naj bi mu nakupila nekaj perila.

Starejši sin Oton, ki sedi vklečen pred policijskim nadzornikom g. Canikom, pa je soudeležbo pri vladu že delno priznal. Policija ga zaslišuje še nadalje in je pričakovati, da bo izpovedal vse, tako da bo vsa zadeva v najkrajšem času popolnoma pojasnjena. Za pobeglimi mlajšima Novakovima sinoma je policija izdala ti-ralico in pričakuje, da bo imela popoln uspeh.

Novi carinski oddelki. Po odloku finančnega ministrstva bodo te dni otvoreni novi carinski oddelki na Remšniku, v Pernicah, Libeličah, Mežici, Koprivniku in Solčavi. Ti oddelki bodo podrejeni glavni carinarnici v Dravogradu.

Legitimacije za četrtinsko vožnjo. Za slavnost, ki bo ob priliki 25-letnice Narodne strokovne zveze v Ljubljani, je dovoljena četrtinska vožnja. Legitimacije se dobe vsak dan od 6. do 8. ure zvečer v podružničnih prostorih Narodno strokovne zveze v Sodni ulici in pri »Putniku« na Aleksandrovi cesti. Legitimacija stane 10 Din. Člani NSZ dobe legitimacije le v podružničnih prostorih med uradnimi urami. Kdor se še ni prijavil, naj stori to čimprej. Sveta dolžnost nacionalnega delavca in nameščenca je, da se udeleži svečane proslave pomembnega jubileja delavskega pokreta v Ljubljani!

Poseben vlak iz Maribora v Ljubljano bo vozil udeležence na veliko proslavo Narodno strokovne zveze, ki bo v nedeljo, 14. t. m. Vlak bo odhajal iz Maribora ob 4.40, iz Celja ob 5.55 uri in bo došel v Ljubljano ob 8.22 uri. Iz Ljubljane bo vozil isti dan ob 19.10 uri.

Ljudska univerza v Mariboru. V petek 12. maja ob 20. uri predava g. prof. Škof iz Maribora o plinskih napadih, ki pretijo v primeru vojne civilnemu prebivalstvu in ogrožajo v najhujši meri njegovo življenje. Radi tega je velepomembno, da dobi sleherni vpogled v grozno učinkovitost modernih stropenih plinov in da spozna sredstva, s pomočjo katerih se zamoremo obraniti smrtonosnega zastrupljenja. G. prof. Škof bo demonstriral razna taka sredstva. V ponedeljek 15. maja predava dr. Oblak iz Ljubljane o temi: »Od Dubrovnika čez Boko Kotorsko v Črno goro«.

Poziv mariborski javnosti. Drevi ob 20. uri bo v Narodnem gledališču slavnostna akademija ob priliki jubileja društva prijateljev angleškega jezika in kulture v Mariboru. Spored svečane akademije je bogat in pester. Nastopili bodo sami izbrani umetniki iz Maribora in predvajali najboljše dela. Svečanosti se bo poleg zastopnikov oblasti in društev udeležil tudi britanski konzul mr. Russell Macrae iz Zagreba. Po akademiji pa bo v dvorani pri »Orlu« družabna prireditve, ki jo na čast gostom priredi Angleški klub. Vljudo vabimo vsa javnost, da se družabne prireditve pri »Orlu« udeleži v čim večjem številu. Prosimo vse odlične zastopnike javnosti, naj se prireditve udeleže z damami.

O razvoju svetovne politike po vojni bo predaval jutri, v četrtek ob 20. uri v palači Delavske zbornice glavni urednik »Večernika« g. Radivoj Rehar. S tem predavanjem bo zaključila Zveza mladih intelektualcev svoj letošnji strokovno-znanstveni cikel javnih predavanj.

Eleganten pisemski papir v mapah in blokih: Zlata Brišnik, Slovenska ulica 11.

Aeroklub »Naša krila« — A. S. G. Graz
I. meddržavni poštno-jadralni polet Graz—Maribor

V nedeljo, dne 14. maja ob 15. uri na Tezmem Vstopnina 4 Din.

Javni nastopi gojencev Glasbene Matice se bodo vršili v sredo 10., četrtek 11. tm. ob 17. uri ter v petek, 12. in soboto, 13. t. m. ob 20. uri, vedno v mali dvorani Uniona. Vstopnine ni. Prosto-voljni prispevki se hvaležno sprejemajo. P. n. starši in ljubitelji glasbe se naj-vljudneje vabijo.

Dogodek prve vrste je bil prvi nastop Pie in Pina Mlakarja v Mariboru letos pozimi. Gledališče je bilo razprodano, kar se ni zgodilo prej pri nobenem plesnem večeru, ne solistov ne skupin. S tem je pokazal Maribor, da ve ceniti svoje umetnike; isto bo pokazalo v petek zvečer, o tem smo prepričani!

Proslava Materinskega dneva v Mariboru. V proslavo Materinskega dneva priredi v nedeljo, 14. t. m. Mariborsko žensko društvo v parku koncert, kojega čisti dobiček je namenjen podpori revnih mater. Svirala bo godba »Drava«. Popoldanska proslava v gledališču se je morala preložiti na nedeljo 21. t. m. Nastopila bo II. dekl. osnovna šola ter igrala mično Ribičevo mladinsko igro »V kraljestvu palčkov«.

Jadranska straža priredi za Binkošti izlet na Vis in Hvar. Informacije daje Oblastni odbor Maribor, Grajska ul. 5 I. **Zagrebski »Svetlota« v Mariboru.** Mariborski Aeroklub »Naša krila« je prejel včeraj obvestilo iz Zagreba od »Svetlota«, da bo prispel v Maribor in filmal prihod in start brezmotornega jadralnega letala na Tezmem.

Za povzdigo tujskega prometa v naši okolici. Naš lepi Kozjak s svojimi bližnjimi in daljnimi izletnimi točkami postaja vedno bolj priljubljen izletnikom, zlasti iz Maribora, pa tudi že iz drugih krajev. Da se tujski promet preko Kozjaka čim bolj dvigne, je potrebno, da se sčasoma zvežejo vse najvažnejše izletne točke, in sicer Sv. Urban, Sv. Križ, Sv. Duh, Remšnik itd. z dobrimi prometnimi cestami. Važno je zlasti, da se prične graditi prometna in turistična cesta, ki bo zvezala Maribor z najbližjo izletno točko, s Sv. Urbanom. V svrhu razgovora o gradnji te ceste bo v nedeljo 14. tm. ob 9. uri dopoldne v Joštovi gostilni pri Sv. Urbanu sestanek interesentov in izletnikov. Sestanka se bodo udeležili med drugimi tudi gg. okrajni glavar dr. Ipa-vic, narodni poslanec dr. Pivko itd. Pre-pričani smo, da bodo nedeljski razgovori imeli uspeh in da bo vprašanje gradnje zveze Maribora s Sv. Urbanom v naj-krajšem času stopilo v štadij realizacije.

Svojevrsna senzacija za Maribor bo nedvomno polet brezmotornega jadralnega letala iz Gradca v Maribor. Za polet je veliko zanimanje in prejema odbor aerokluba vsak dan ogromno pošte iz vseh delov naše države. Aeroklub sporoča javnosti, da sprejema vsak dan pisma in razglednice, ki jih nameravajo odposlati posamezniki z jadralnim letalom. Za pisma znaša pristojbina 18 Din, za razglednice pa 12 Din. Za prihod letala je veliko zanimanje zlasti med filatelisti, ker bodo znamenke na pišmih in razglednicah, ki bodo odposlane z letalom, žigosane s posebnim žigom in z žigom mariborskega aerokluba.

Ker občinstvo še povprašuje po glasbenih predstavah, bo v kratkem letošnja premiera moderne operete Ralpa Benatkega »Adieu Mimi!« Ta opereta je znana po svojih številnih »šlagerjih« in po izredno zabavni in pestri vsebini. Dirigira kapelnik Herzog, režira Harastovič.

Godbeno društvo »Lira« v Mariboru se priporoča javnosti, naj ga po svojih močeh podpira vsaj s tem, da pristopi k društvu kar največ članov. Godbeniki »Lira«, ki jih ob torkih in petkih vadi v godbenem lokalu v Erjavčevi ulici kapelnik g. Polič, naglo napredujejo in bodo še letos javno nastopili v Mariboru. Društveni odbor priporoča godbo raznim nacionalnim društvom, naj jo najemajo za svoje prireditve. Ponudbe je nasloviti na kapelnika Alojzija Poliča v Mariboru, Koroščeva ulica 43.

Slovenski javnosti. Problem večnega predvajanja večinoma manjvrednih nemških filmov v našem obmejnem mestu je tako pereč, da je sedaj, ko smo se vendarle enkrat tako daleč emancipirali, da nam predvajajo film čiste, neposredne umetnosti, za kar jamčita že imeni svetovnoznane ruskega basista Šaljapina, ki se pevsko in igralsko kar prekaša ter slavnega francoskega režiserja Reného Claireja, dolžnost celokupne slovenske javnosti brez razlike, da s polnoštevilnim obiskom manifestira za predvajanje filmov, ki se našemu slovanskemu duhu prilagajajo ter tako dokaže, da zato slovenske javnosti ni k filmskim predstavam, ker jo predvajanje tendencioznih nemških filmov žali. Spomnite se nedeljske resolucije! — i.

Javna zahvala. Da se je tombola Sokola Maribor III. 7. t. m. na Trgu svobode zadovoljivo obnesla, je zasluga mariborskih trgovcev in obrtnikov, nadalje mnogih zasebnikov in posetnikov v Krčevini ter Košakih, ki so vsi darovali lepe dobitke in prispevke v gotovini, končno pa nič manj cenjenega občinstva iz mesta in okolice, ki se je tombolo udeležilo v lepem številu. Upravni odbor Sokola Maribor III. izreka vsem prisrčno in najtoplejšo zahvalo!

Kino Union: Samo še nekaj dni »Ljubavni regiment«, izvrstna vesela vojaška opereta krasnega petja in lepih melodij z Gustavom Fröhlichom in srčkan Dolly Haasovo. Pripravljiva se senzacija dneva, vefilm »Don Quichotte« z ruskim odrskim umetnikom in najboljšim pevcem sveta Fjedorom Šaljapinom.

Fantom Durmitorja. Prvi veliki zvočni film, ki je popolnoma posnet v naši državi in s pomočjo naše vojske. Najlepši kraji naše domovine, starodavni in moderni del našega Sarajeva, ponosni Beograd, patricijski Dubrovnik, romantična Drina in pa s pragozdi porasla Črna gora so posneti v tem filmu. Vsa mikavost, vse lepote, vse nevarnosti teh naših najlepših krajev nam kaže ta film. Poleg izrednih in senzacionalnih naravnih posnetkov spremlja ta film prav lepo in ljubko dejanje. V glavnih vlogah Slovenka, znamenita filmska igralka Ita Rina, poleg nje privrkat v filmu prepovsod znani gledališki igralec Hinko Nučič, tudi naš rojak. Vsa druga mesta pa so zasledena s prominentnimi nemškimi igralci kakor Carl de Vogt, Albert von Kersten, Ernst Dumcke itd. »Fantom Durmitorja« ima tudi v tujini ogromen uspeh, kajti kritika pravi, da tako lepih in tako romantičnih naravnih posnetkov še ni pokazal noben film. Film je pretežno povzet v nemškem, deloma pa tudi v srbohrvaškem jeziku. Premiera bo v sredo v Grajskem kinu.

Nosečim ženam in mladim materam pomore naravna »Franz Josefova« grenčica do urejenega želodca in črevesja.

Narodno gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 10. maja ob 20. uri: »Desetletnica društva prijateljev angleškega jezika in angleške kulture«.

Četrtek, 11. maja ob 20. uri: »Bog maščevanja«. Znižane cene. Zadnjič.

Petek, 12. maja ob 20. uri: »Plesni koncert Pie in Pina Mlakarja«.

Sobota, 13. maja ob 20. uri: »Adieu Mimi!«. Prvič v sezoni.

Zadnja uprizoritev »Boga maščevanja«. Ker je v poslednjem času mnogo gledaliških obiskovalcev izrazilo željo, da bi se učinkovita in zelo uspela Ascheva drama Bog maščevanja uprizorila še enkrat, bo poslednja predstava tega zanimivega in dobro podanega dela v četrtek 11. t. m. Veljajo znižane cene.

Pia in Pino Mlakar, priznani umetniški par, ki je v tujini (Francija, Češko-slovaška, Nemčija) dosegel nenavadno lepe uspehe, ter je letošnjega marca nastopil tudi v mariborskem gledališču pred nabito polno hišo, ponovi svoj plesni koncert v petek, 12. tm. Tokrat veljajo znižane operne cene.

Pri astmi in boleznih srca, prsi in pljuč, škrofulozi in rahitisu, povečanju ščitne žleze in postanku golše je uravnavna delovanja črevesja z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice velike važnosti. Kliniki svetovnega slovesa so opazili pri jetičnih, da v začetku bolezni porajajoče se zapeke ponehavaajo s pomočjo »Franz Josefove« vode, ne da bi se pojavile driske, ki se jih vsak dan bolnik boji. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerij-skih trgovinah.

Navodilo za kuhanje! Na 1 liter vode (hladne, ne vrele) 3 žlice Kathreinerjeve Kneippove sladne kave in 1 žlico pravega »Frankovega« kavnega dodatka!

Dve podivjani telici. Na včerajšnjem sejmu za živino je kupil posestnik in gostilničar g. Štefanciosa s Ptujске gore dve lepi plemenski telici simendolske pasme. Živali sta bili tako lepi, da sta vzbujali splošno pozornost med kmeti in živinskimi prekupčevalci. G. Štefanciosa je najel Franca Koropca in Ruperta Kobana kot gonjača, ki naj bi mu spravila kupljeni telici na dom. Ko pa sta gonjača prignala telici na Kralja Petra trg, sta živali kar na lepem podivjali, se iztrgali iz rok gonjačev in zdirjali proti železniški progi. Od tam sta zbežljali na vrt gostilničarja Križniča in mu opustošili vse grede ter polomili več dreveja. Na vrtu se je kmalu zbralo več pasantov, ki so z združenimi močmi in največjo težavo ukrotili podivjani živali. Pri tem sta bila ranjena oba gonjača in neki pasant. Škoda, ki sta jo povzročili, je precejšnja. Zvezani telici so nato naložili na tovorni avto in ju odpeljali proti Ptujski gori.

Dve tatvini. Na sejmišču je včeraj dopoldne odpeljal neznan kolesar gostilničarki Tereziji Pogačnikovi iz Jurčičeve ulice črno pleskano žensko kolo, vredno okrog 1000 Din. Strokovnemu učitelju Viljemu Šušteršiču na meščanski šoli v Krekovi ulici pa je v soboto dopoldne med odmorom ukradel neki učenec iz zaklenjene omare, katero je odprl s ponarejenim ključem, harmoniko, vredno 600 Din.

Sejem za živino. Na včerajšnji sejem so prignali 473 glav živine, in sicer 14 konjev, 9 bikov, 122 volov, 306 krav in 22 telet. Kupčija je bila dobra in je bilo prodanih 246 glav. Cene: debeli voli 4 do 5.45 Din, pol debeli 3 do 3.50 Din, voli za rejo 3 do 3.75 Din, bikji za klanje 3.50 do 4 Din, debele krave 2.75 do 5.25 Din, plemenske 1.50 do 2.50 Din, krave za klobase 1.50 do 2 Din, molznice 2 do 2.25, breje krave 2 do 2.25 Din, mlada živina 3.75 do 5.30 Din in teleta 4 do 5 Din. — Mesne cene: volovsko meso prve vrste 10 do 12 Din, druge vrste 8 do 8 Din; meso bikov, krav in telic 5 do 7 Din, teletina I. vrste 12 do 14 Din, II. vrste 6 do 8 Din, sveža svinjina pa 10 do 16 Din.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 12.6 stopinj nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 12.5 stopinj nad ničlo; barometer je kazal pri 16.1 stopinjah 735.7, reduciran na ničlo pa 733.8; relativna vlaga 96; vreme je mirno in jasno.

Slovesna otvoritev strelišča v Poljčanah

Lepa narodna svečanost ob lepem obisku domačinov in gostov.

Poljčane, odnosno Pikel, kjer leži strelišče, že dolgo ni bil tako slavnostno razpoložen kot v nedeljo ob priliki otvoritve strelišča. S hiš so vihrale številne državne zastave in vse je dajalo videz, da se kraj tudi nacionalno vedno bolj in bolj prebujal.

Kmalu ko je prispela godba iz Gornje Bistrice, se je začela zbirati pri kolodvoru pred ličnim slavolokom (z napisom »Dobrodošli! in »Zdravo strelci!«) pričakujoč slavnostne goste, pestra množica ljudstva v navdušenem razpoloženju. V prednjih vrstah so bili uradni zastopniki: župan, gasilci v kroju, starosta Sokola in drugi. Delegate, okrožnega predsednika strelske družine g. polkovnika Božo Putnikoviča, g. majorja Pojeta, upravnika »Večernika« g. Rejo, g. dr. Žnidaršiča in lekarnarja g. Mondinija je pozdravil pekelski župan g. Anton Medved, naglašujoč, naj bo danes otvorjeno strelišče v čast in ponos Poljčan in v dobrobit naše mile domovine Jugoslavije. Ob sviranju godbe in pokanju topičev je krenil nato sprevoz do hotela g. Bauman, kjer je bil razhod.

Ob 13. uri je bil skozi romantično gozdno pot pohod na strelišče k otvoritvi. Spet so zagrmeli topiči, ki so utihnili šele ko je spregovoril domači predsednik, učitelj g. Alojz Živko, ki je po pozdravu na goste in množico obrazložil pomen današnjega dne. Za njim je spregovoril na strelce in zbrano množico polkovnik g. Putnikovič, ki je dejal med drugim tudi: »Naj odmev današnjih stre-

lov doseže tudi one naše brate preko mej, v znamenje, da stojimo mi strelci budno na straži tudi za nje, ki ječijo danes še pod tujim robstvom v neodrešeni domovini...« Oba govornika sta zaključila svoje patriotične govore z živijo vzkliki na Jugoslavijo in nje vladarja in glavnega pokrovitelja strelskih družin Nj. Vel. kralja Aleksandra I.

S prvimi strelci je nato g. polkovnik otvoril strelišče, ki je bilo potem tako oblegano, da si le s težavo prišel do strela. Prireditelj je pozneje posetil tudi okrajni glavar g. Milan Makar.

Strelišče, ki leži v lepem zatišju v Švalčevem gozdu, je zgrajeno povsem moderno po zamisli podpredsednika g. Josipa Bauman, ki je sam poklonil družini tarče in napravo za pokazovanje, za kar mu gre vse priznanje in pohvala. Mehanizem obeh tarč — vsaka ima po 2 tarče — (ko se ena spusti se druga dvigne) je napravljen tako, da se strelja lahko nemoteno dalje. Cilj je s strelci zvezan z električnimi zvonci. Streljalo se je ta dan nepretrgoma do nastopajočega mraka. Za okrepčilo je bil v gozdni buket, za razvedrilo pa godba. Prireditelj se je pozneje nadaljevala v hotelu Bauman. Strelski družini na moralnem uspehu čestitamo, želimo pa ji tudi gmotnega! V ostalem pa naj budi poljčanska strelska družina med strelci in narodom res nacionalno zavest in pa zavest, da je vsak ponosen, ker se sme šteti državljana Jugoslava. Ik—

Romantika dravskih valov

Splavarski akord. — Skrivnostni »Santicum«. — Po dravi v Črno morje. — Senzacija na pristanu.

Po dolgih mesecih najnižjega stanja dravske vode je izredno toplo vreme prineslo veselo spremembo. Prišla je skoraj nepričakovano, saj pravijo splavarji, da se prava »vožnja« prične šele po »ledenih« mozh. Letos pa je promet že na višku, saj so v preteklem tednu pristali v Mariboru splavi v taki množini, da so se opazovalci skoraj zamislili v čase najboljših lesne trgovine.

Položaj lesotróžcev je sicer še vedno kritičen v pogledu cen, ki jih nudijo kmetu na Pohorju in Kozjaku. Kubični meter desk plačujejo po 150 Din, pred 5 leti pa še po 600 Din. Torej velikanski padec, kateremu se bo pa treba privaditi. Morda še pridejo boljši časi tudi za les, kakor se obeta hmeljarstvu novo blagostanje.

Pri današnji krizi je prihod 20 splavov vsekakor rekord, kakršnega nismo mogli zabeležiti že več let. Pogledi v bodočnost niso brezupni, kar je iskrena želja naših Pohorcev in Kóbancev.

Na Dravi so se prikazali še prav svojevrstni znaki novih časov. Že prejšnja leta smo videli razne podjetneže iz gornjega Podravja, ki so iz športnih nagibov preizkušali dravske valove. Letos dobivamo druge goste, ki si mimogrede radi ogledajo našo slovensko dravsko prestolnico.

Predsinočnim je zbudil splošno pozornost skrivnosten čoln »Santicum«, ki je priplul ob mraku pod avstrijsko zastavo in se je vsidral na Pristanu. Posadka pokritega in zastritega čolna je bila kmalu obkrožena od velike množice radovednežev: »Pravcati dravski pirati ali vodni cirkus?« so ugrabili ljudje.

Kmalu se je izkazalo, da so posestniki čolna 3 mladi brezposelni rokodelci iz Beljaka, ki so si čez zimo sami zgradili čoln in ga opremili z vsem potrebnim za

daljno pot do Črnega morja. Pred 3 dnevi so se odpravili z doma. Pri Velikovcu so podjetneži slučajno rešili smrti 7 splavarjev, katerim je naraščajoča voda po nesreči razbila splav. Časopisje je v nedeljo s priznanjem zabeležilo vest, toda tudi to junaštvo mladeničem ni prineslo kruha v domovini. Sedaj pojdejo po svetu in nameravajo z jadernico še dalje v Sredozemsko morje, če bo treba, pa še dalje... S trebulom za kruhom...

Mariborska mladina v koroškem predmestju ima svojo senzacijo. S posebnim spoštovanjem opazuje mlade »mornar-

je«, ki si drznejo brez sredstev po svetu. Dečkom se kar iskrijo oči, ko gledajo lepo urejen čoln z lastno električno razsvetljavo (na akumulator), lastno kuhinjo in celo knjižnico!

Dva dni ostanejo pogumni popotniki v Mariboru, da si s skromnimi prispevki pomagajo dalje.

Romantika dravskih valov je oživela v znamenju težkih časov. Toda mladina ne obupava. Večnostni zakoni optimizma jo dvigajo, da zaupa neskončnim vodam, ki ji naj pokažejo pot v boljšo bodočnost.

Da bi se mladim popotnikom želje izpolnile!

H koncertu akademskega pevskega zbora

Dne 2. maja t. l. je priredil akademski pevski zbor ljubljanske univerze svoj koncert v veliki unionski dvorani. Ker se ni nihče oglašil s poročilom o tem vsekakor uvaževanja vrednem umetniškem dogodku v našem mestu, bi si dovolil vsaj naknadno opozoriti naše občinstvo nanj. Naknadno, pravim, ker obisk koncerta s strani poklicanih delov naše družbe je bil malone škandalozen. Zaman si namreč iskal v občinstvu one naše ljudi, ki so izšli iz visokošolskih vrst in ki bi morali prvi vsaj z obiskom podpirati visoko stremenje naših akademskih pevcev. Le redke častivredne izjeme, ki bi jih lahko našli na prstih ene roke, so s svojo prisotnostjo še pokazale razumevanje za delo društva, ki uspešno, kljub materialnim neprivlačnostim, goji petje kot važen del glasbene umetnosti in naše kulture in uživa izreden sloves pod vodstvom temeljitega in odločnega glasbenika Franceta Marolta. Naše občinstvo je vnovič pokazalo akademikom svojo apatičnost, istočasno pa polnilo plehkobe polne kinematografe ali pa benice. Pač žalostna slika, ako se pomisli, da se je vršila prireditelj v začetku meseca, ob prav zmernih klimatskih razmerah s programom, ki je dostopen za vsakogar (Foersterjeve skladbe, torej nič premodernega, kar bi moglo kakšnega filistra ozlovoltiti), in v času, ko ni bilo drugih sličnih prireditev (ker pevski zbor naše Gl. Matice je prav radi akademikov preložil svoj za 3. maja že napovedan koncert na jesen in tudi srednješolski koncert se je odložil za teden dni) in, kar treba poudarjati, s strani društva, ki je ustanova ljubljanske univerze in že radi tega apolitična! Kje naj torej iščemo vzroke duševnih površnosti in mrtvila našega mesta? Kje drugje kot v dejstvu, da je večina občinstva topa in brez vsakega boljšega smisla ali pa napačno vzgojena, tako da sploh ne ve ceniti vrednosti naših delovnih moči in o tem smo se tudi že često uverili — kaj je prednost in se, če je potreba, tudi suženjsko klanja pred manjvrednim tujim blagom!

Kajti to si mora Maribor v svojo sra-

moto zapomniti: Akademski pevski zbor ljubljanske univerze je morda naš najboljši moški zbor, njegov vodja spada k najboljšim glasbenikom, s koncertom so počastili moža, ki je naši glasbi določil prave smeri! Napram taki skupini je Maribor ostal hladen! Prezirati tako prireditelj pa pomeni omalovaževati vsa naša kulturna stremjenja, jemati dobro voljo neumornemu kulturnemu delavstvu in sploh zatirati vsak duševni napredek!

Akademski pevski zbor je skrbno in smoteno uglajena in izpiljena celota 50 mladih, svežih, krepkih in lepih grl, ki prožno in s posebno spretnostjo izvajajo tudi najtežja tehnična mesta po globokih intencijah zborovodje Marolta. Predvajanje posameznih pevskega točk je vzorno in učinkovito, zato so bili tudi aplavzi zelo veliki in spontano prirčni. Vse skladbe so naštudirane do najmanjših podrobnosti in (dasi bi se dalo temu ali onemu načinu interpretacije kaj oporeči) strogo v duhu njihovega avtorja, ki ga je Marolt kot njegov bivši učenec doobrazil spoznal. K učinkovitosti zbora je mnogo pripomoglo tudi višinsko razvrščanje pevcev na odru, kar bi bilo priporočljivo za vse naše zборе. Že parkrat sem imel priliko opozoriti na potrebo drugačnega odra; ko se je po dolgem času le obnovil, je ostal pri istih starih napakah, to je pri prenizkih, preširokih in ravnih stopnicah. France Marolt nam je v zadnjem hipu improviziral oder, ki bolj odgovarja namenu. Koncert je bil velik umetniški užitek in bi bil zdržal najstrožjo, tudi mednarodno kritiko. Vsekakor pa bi bilo umestneje nuditi nekaj sprememb v programu. Ker je obsegal večer le Foersterjeve kompozicije, bi se morale te sortirati iz vseh vrst; torej bi morale biti na programu nekaj mešanih zborov, samospevov in sl., ker končno vsak komponist ima svoje tipične poteze, ki prihajajo do izraza malone v vsaki skladbi in so nevarne za enoličnost večera. No, o koncertu akademskega pevskega zbora treba pribiti, da se ta enoličnost ni mnogo občutila, ker so jo njegove vrline precej zabrisale. V. M.

MARIBORČANI IN OKOLIČANI! V NEDELJO 14. NA LETNEM TELOVADIŠČU V AŠKERČEVI ULICI

III. JAVNI NASTOP SOKOLA MARIBOR III.

ZAČETEK OB POL 15. URI — PO NASTOPU VELIKA NARODNA VESELICA S PLESOM IGRA VOJAŠKA GODBA. OB SLABEM VREMENU SE PRELOŽI NASTOP NA PRIHODNJO NEDELJO

J. Jahoda:

Prometejeve sanje

(Konec)

»No, prav, gospod študent! Vi pojdeto torej k sodnji in boste v kanceliji sodili ljudi. To je vse časti vreden stan, lepo gosposko življenje, ali tu je še drugo sakralsko vprašanje. In sicer to pereče vprašanje: ali boste kakor sodnik tudi prečeni človeki!«

Dijak se smehtja. O, da bi že skoraj bil tako kak sodni svetnik in nesel prvega polno možno domov!

»Gospod študent,« beseduje mehko in s sočutjem čevljar, »ko bi ne bilo kancelij. Tistih štirih sten! Samo bistro premislite, da boste dan na dan, mesec za mesecem, leto za letom čepeli med tistimi štirimi stenami. Nikamor ne boste mogli, nikamor se ne boste mogli peljati in pogledati po lepem božjem svetu — in vi kakor sodnik še zlasti ne! Uradnik mora zjutraj ob osmih v urad, opoldne iz urada in popoldne zopet v urad. In ko bi šel še rajši v Krkonoške gore ali kam drugam v gozd — pa ne sme in ne more!«

»Kdo pa ima tudi toliko časa?« mo-

druje študent in se več ne smehtja. »To bi moral podedovati tisoče in tisoče —«

Čevljar kleplje s kladivom šive in maza s črno smolo tisto popravljeno mesto. Pa prične iznova: »O, jaz tudi vidim te gospode iz kancelij. Pa ne morda, da bi hotel koga žaliti, ampak vsak je kakor od moljev oglohan, kakor bi na njem rasla siva plesnoba. To gre tako naprej do sivih las, včasih pa do smrti. Kadar pa gre tak gospod v pokoj, nima več v telesu mozga, noge se mu opletajo in toliko da še lazi po hodniku.«

»No, vi mojster, ste pa tudi vekovečno med štirimi stenami,« zbada nevoljni študent Belohlavka.

Ta je odložil kladivo, položil roko na čevljev v naročju in gledal kvišku v okno, kjer je videl nad hišnimi slemenji za dva prsta sinjega neba. In že se je razvnel in govoril tiše s tega drugega namišljenega svojega sveta. »O, jaz, gospod študent, nisem maral, mene so prisilili k šilu in kopitu proti moji volji. Ko sem prvič sedel na čevljarjem stolu, sem se ves dan cemeril in ihtel. Ali oče je nad mano stal z jermenom v roki in vpil: »Jaz te ubijem, če se korenito ne naučiš tegale poštene rokodelstva!« Kaj sem

torej hotel? Ali čevljar nisem pa nisem hotel postati, tako vam povem, ne in ne! Gospod študent, jaz vam povem, kaj bi bil rad, dasi o tem nerad govorim. Najbolj me je mikalo za strojevodjo na lokomotivi!«

Čevljar gleda gori v okno nekam počasne noge, kako se druga za drugo vleče mimo njegovega okna, a oči mu strmi, ne, mežikajo, vse polne so čudne tesnobe.

»Da, da, strojevodja sem hotel biti. Kadar so nas izpustili iz učilnice, sem jo ubral vselej naravnost na kolodvor. Stal sem ob ograji, pa gledal, kako prihajajo in odhajajo vlaki. Velika kolesa so se zavrtela, strojevodja se je sklonil z lokomotive in vlak je že drdral mimo hiš in vil, mimo lesa in lok, mimo gozda in griča — in strojevodja je vse to videl — treba mu je bilo samo potegniti kljuko, pa je brzel s svojo lokomotivo kakor veter! Danes je v Pragi, jutri na Dunaju, pojutrišnjem v Plznu — vedno je na lokomotivi in leti po božjem svetu kakor ptič.«

Čevljarjev glas je zvenel kakor cerkvene litanije. V njem je bila gorečnost, prošnja in hrepenenje — a bila je tudi

silna žalost, da se ne bo tisto nikdar zgodilo.

»In tako imam še dandanes tako hrepenenje, da bi mogel biti na lokomotivi, da bi potegnil kljuko ter se odpeljal v svet in gledal po svetu vedno nove kraje in ljudi. Včasih si pa tudi mislim, ko bi imel avtomobil, bi sedel vanj, potegnil kljuko in se odpeljal po svetu, ne po tiri, temveč kamor bi me srce vleklo — vedno po drugih cestah, vedno v nove kraje, ko bi ne bilo drugače, tudi dva dni neprestano naprej — kakor veter, kakor ptič — kolesa se vrtijo — potegnem kljuko, pa brzim še hitreje — vedno letim — letim.«

Čevljarjeve oči pa kakor bi hotele zleteti k onemu sinjemu koščku neba pod katerim je neskončno visoki svet ajemu za zmeraj skrit v vseh svojih daljnih daljavah.

Umazana, vlažna izbica je za Belohlavka nekako izginila, otožne oči so mu šinile s pritličnega okenca, splavale čez trg na kolodvor, kjer se veličastno kadi iz lokomotive, na kateri bi človek prijetno stal in letel po svetu, po širokem, daljnem lepem svetu.

Ptuj

Družinska žaloga. Po nalogu sodne oblasti so včeraj, tj. v torek 9. maja, obducirali truplo Franca Kolariča, žrtve žaložbe v Dolinškovi družini iz Grajene pri Ptuj, o čem smo že včeraj poročali. Pokazalo se je, da je Kolarič zadel njegov tast Dolinšek le enkrat z nožem, da pajebil ta vbojilaj smrtonosen, ker mu je prenehal važno žilo odvodnico, lednina črevesje. Niti takojšnja zdravniška pomoč mu ne bi bila utegnila pomagati. Kolarič je torej umrl radi notranje izkrvavitve. Nož mu je hkrati ranil črevesa na treh mestih. Tragični zaključek pogostih preprirov v Dolinškovi družini se je okoliškega ljudstva globoko dojmilo, tembolj, ker je postal ubijalec stari Dolinšek, ugleden in miren mož, znan pri ljudeh po svojem vzornem življenju. Nesoglasje v njegovi družini je izviralo iz dejstva, da je njegov zet, pokojni Kolarič, venomer zahteval, da mu priznajo na Dolinškovem posestvu, h kateremu se je priženil, so lastniško pravico. To zahtevo pa so mu zmerom odbijali. Usodnega dne se je Kolarič sprl s svojo ženo, Dolinškovo hčerjo. Ubežala mu je bila in iskal jo je ves razjarjen v sobi njenih staršev. Ker pa so tu bila vrata zapahnjena, jih je s silo odprl in tedaj se je zgodila nesreča. Stari Dolinšek, ki je bil v sobi sam s svojo ženo, je v svoji razburjenosti in v strahu pred podivjanim zetom zgrabil za nož in sunil. Dolinšek trdi, da je ravnal v samoodrambi. Javil se je že sam sodišču in skesano priznal svoje dejanje.

Vlom. Vlomljeno je bilo v nedeljo v župnišče pri Sv. Lenartu pri Veliki Nedelji v Slovenskih goricah. Vlomilci so opravili svoj posel v jutranjih urah, ko so bili vsi iz župnišča pri maši. Odnegli so zlatnine in 1000 Din v gotovini. Skoda, ki so jo prizadejali, znaša skupno nad 400 Din. Dejanja sta osumljena dva čulca, ki sta se dan poprej potepala v bližini župnišča.

Klativiteza, komaj 10 let starega, je včeraj policija zajela, ko je ves plaš in obupnih oči taval po ptujskih ulicah. Na stražnici je povedal, da se piše Anton Vuzen in da je doma iz Bednje pri Ivanu na Hrvaškem. Revček ne zna povedati, kako je prehodil to dolgo pot do Ptuja. Pravi samo, da se je odpravil na

pot, da poišče neke sorodnike na Štajerskem. Matega Antona so poslali nazaj v domači kraj.

Koncert. Glasbena šola v Ptuj priredi v petek 12. maja v dvorani Glasbene Matice »Griegov večer«. Ljubitelji lepe glasbe opozarjamo na ta koncert.

Sport

Lep uspeh mariborskih kolesarjev v Zagrebu. Preteklo nedeljo je priredil I. hrvatski Motoklub v Zagrebu motociklistične in kolesarske tekme na dirkališču Černomerec. Startalo je 45 najboljših dirkačev naše države, med njimi tudi Mariborčani, člani ISSK Maratona, ki so dosegli krasne uspehe, in sicer v tekmovalstvu kolesarjev. Rezultati so bili naslednji: semifinalne (5 krogov, 3750 m) I. skupina: 1. Štefan Rozman (Maraton, Maribor); v II. skupini je zasedal 1. mesto Bruno Faninger (Maraton, Maribor). V finalu (10 krogov, 7500 m) je dosegel 1. mesto Štefan Rozman (Maraton, Maribor) v času 9:56 minut, 2. mesto pa je zasedel Bruno Faninger (Maraton, Maribor) v času 10 minut. Povprečna brzina je znašala 45.298 km na uro!!

Tekmovanje za »Shellov« pokal bo letos v nedeljo 21. maja v Mariboru, in sicer na progi Ljudski vrt, Koroščevo, Majstrova, Kolodvorska ulica, Aleksandrova cesta na Trg svobode, kjer bo cilj. Skupna dolžina proge je 1810 m.

ISSK Maribor v Čakovcu. V nedeljo 14. t. m. gostuje ISSK Maribor v Čakovcu, kjer bo odigral proti tamkajšnjemu Čakovačkim SK prijateljsko tekmo.

Tekmovanje za državno prvenstvo se nadaljuje v polnem obsegu v nedeljo 14. t. m., in sicer se srečajo v Ljubljani BSK Primorje, v Zagrebu Concordia, Gradjanski, v Osijeku Slavija (Osijek), Slavija (Sarajevo) in v Beogradu BASK Hašk.

Prvo kolo v tekmovalstvu za državno teniško prvenstvo moštev se odigra v nedeljo 14. t. m., in sicer igra ISSK Maribor proti Smučarskemu klubu v Celju.

Daruite knjige za knjižno akcijo!

Sokolstvo

Gozdni tek je priredilo zadnje nedeljo Sokolsko društvo Tezno za vsa sosedna društva. Na startu prišli so se javilo 24 tekmovalcev, in sicer Maribor I. 5 tekmovalcev, Maribor II. 2, Kamnica 4, Radvanje 3, Razvanje 1, Maribor-matica 1, Tezno 7 in eden izven konkurence. Točno ob 7. uri se je vseh 24 podalo v lepem koraku na 7000 m progo, ki je vodila od šole čez Ptujsko cesto v Stražun in dalje do Pobrežja, tu je zavila po gozdni poti proti Devici Mariji v Brezju ter se po mehki gozdni poti vračala nazaj v Stražun in do cilja pri šoli. Proga je bila izrazito gozdna z dvema padcema in dvema vzponoma. 14 minut po startu sta prihajala proti cilju dva najresnejša borilca za I. mesta, nista pa pasirala vse proge in kontrolnih postaj. Malo pred 25. minuto se je pokazala prva skupina z br. Čerkveničem na čelu, ki je potem v času 25:26 $\frac{1}{2}$ prekoračil cilj. Od 24 startajočih jih je dospelo na cilj 19. Uspehi so naslednji: 1. Čerkvenič Doro 25:26 $\frac{1}{2}$ (Maribor I.), 2. Jurkovič Martin 27:02 (Tezno), 3. Hödl Emerik 27:04 (Tezno), 4. Semenč Pavle (Kamnica), 5. Hoš Franc (Kamnica), 6. Cotič Vojko (Tezno), 7. Firm Beno (Radvanje), 8. Štubelj Mirko (Maribor I.), 9. Pepevnik Leopold (Maribor-matica) in 10. Celofiga Franjo (Razvanje). Po teku je večina tekmovalcev Maribora I., Radvanja in Teznega zaigrala prijateljsko tekmo v odbojki.

Zanimivosti iz domovine konj

Mladi danski raziskovalec kapitan Haslund Christensen, ki je sodeloval pri zadnji švedsko-kitajski ekspediciji Svene Hedina, je sklenil, da obišče tudi deželo Torgutov, kar je tudi storil. Nedavno se je vrnil z nevarnega potovanja in je sedaj objavil o njem celo vrsto velezanimivih člankov.

Torguti so kalmiško pleme, ki doslej še ni bilo nikoli premagano in je tudi še sedaj ohranilo svojo samostojnost. Mladi raziskovalec je imel to prednost, da je popolnoma obvladal mongolski jezik, ker je preživel že poprej celo leto kot menih v nekem mongolskem samostanu.

Torgutsko pleme šteje sedaj kakih 80.000 duš, prebivajočih v kitajskem Turkestanu, v deželi, ki ima približno velikost Avstrije. Dejansko se dele Torguti na 13 plemen, ki ima vsako svojega poglavarja. Vseh teh 13 poglavarjev pa je podrejenih oblasti kana, kateremu tudi plačujejo davek v obliki srebra, ovč, kož, živil itd. Kan se imenuje Sin Tjin, kar pomeni v mongolščini: lev. Ostala sorodna plemena na deželni meji, znotraj katere žive Torguti, so padla pod sovjetsko oblast, ali pa so bila pregnana oziroma asimilirana po Kitajcih. Nasprotno pa sedi torgutski kan trdno na svojem prestolu.

Torguti so lamaisti rumene sekte, ki je v razlikovanje od rdeče sekte budistična. V deželi so veliki samostani, v katerih živi po več sto učenih menihov, ki vsi priznavajo vrhovno oblast tibetskega Dalaj Lame. V teh samostanih živi kakih 7000 Torgutov popolnoma nomadsko življenje in imajo nekateri med njimi, ki se štejejo za najbogatejše, celo po 15.000 konj, ki se pasejo po ogromnih stepah. Če potrebuje Torgut tobaka ali čaja, enostavno proda konja in živi od te kupnine najmanj pol leta.

V bližini Lobnora so ogromne črede konj. Torgutska dežela je po ljudskem izročilu prav za prav domovina konj. To so večinoma divji konji, ki jih je le težko ujeti.

Nov zračni orjak.

V znani francoski tovarni letal »Bleriot« so pravkar izdelali novo orjaško letalo, ki je dolgo 26 m, razpetina kril meri 43 m, v višino pa dosega zračni kolo 7 m. Ženejo ga 4 motorji, ki proizvajajo 3.000 konjskih sil in bo moglo letalo doseči brzino 220 km na uro. Akcijski radij letala znaša 3.200 km. Razen 5 moč posadke bo nosilo novo letalo tudi 600 kg tovora.

Olajšujoča okolnost.

Prvi: Ali veste, da je sodišče oprostilo tistega Kražmana, ki je imel dve ženi? Drugi: Vem, ampak sodišče je na vsak način upoštevalo olajšujoče okolnosti. Prvi: Kakšne olajšujoče okolnosti? Drugi: I no, če je imel dve ženi, je moral imeti tudi dve tašči.

TRENCHCOATI

in blago iz velblodje dlake (KAMELHAARSTOFF) za potovalne plašče

Mali oglasi

Razno

AKO SE ŽELITE ZAVAROVATI ZA POHIŠTVO

v slučaju žentve, zaupajte mi svoj naslov. Glavni organizator društva »POROKA«, Korošec F., Maribor, Frankopanova 15. 1689

ROLETE, SAMOVIJALCI Din 75.—, Ležalni stol Din 88.—, NOVAK, Vetrinjska 7, Koroška 8, Glavni trg 9. 1685

DNEVNO SVEŽI JOGHURT na debelo, na drobno. Mlekarna Bernhard, Aleksandrova cesta 51, Koroška cesta 10. 1668

STENICOL uniči stenice z zarodom, Drogerija Kane. 1403

Spargelj

dnevno sveže rezan, se dobi po najnižji ceni pri **Ferdu Greinerju** Gosposka ulica št. 2

Poslople

v Mariboru, pripravno za skladišča in delavnice, v izmeri ca 400 m²

vzamemo v najem ali kupimo.

Ponudbe na upravo lista pod »Nova tovarna«

NAGOBČNIKE, ovratnike, biče in vrvice za pse v veliki izbiri nudi Iv. Kravos, Aleksandrova c. 13. 1528

POHIŠTVO lastnega izdelka dobavlja po skrajno zmernih cenah Zalogi pohištva zadržanih mizarjev. Vetrinjska ul. 22. nasproti trdke V. Weizl.

Oglašujte!

Sortirano pekarsko vino

od 10 litrov naprej po 4.50 do 6 Din liter dobite od 9.-12. in 2.-6. ure v **Mariboru, Koroška c. 19**

MARTIN SAFRAN, sobo-, črkoslikar, pleskar in ličar, Maribor, Slovenska ul. 16, prevzema vsa v to stroko spadajoča dela ter jih izvršuje dobro in poceni. 1664

MODRA GALICA po Din 5.65 za kg je družbenim članom v vsaki množini na razpolago pri Kmetijski družbi. Meljska cesta 12. 1587

Tekstilana Büdefeldt Maribor

Bogata izbira!

Nizke cene!

Oblastveno dovoljena razprodaja od 3. marca 1933 dalje.

Radi opušitve trgovine se prodaja blago po globoko znižanih cenah. Ne opustite radi tega prilike za nabavo najcenejšega blaga v moji zalogi.

Prodaja se kamgarn za gospode angleškega in češkega izvora, lepi deseni za športne obleke, razno blago za lister in športne suknje, blago za damske obleke vseh vrst: marquissete, vzorčasta svila, bombažno in končeno sukno za domače obleke, različna konfekcija za gospode, popeline za perilo in drugi različni predmeti.

Posebno poceni se prodajajo ostanki, katerih je preko 1000 kom. na zalogi.

Kot plačilo sprejemamo tudi hranilne knjižice. Dosedanjim odjemalcem se izplačilo izjemoma dovoli v obrokih.

Popust 20-50% L. Ornik, Maribor Koroška cesta št. 9

Kupim

KUPIM HIŠO v Mariboru-Melju ali Magdalen v branjarijo ali zato spodobno. Ponudbe pod »Sam kupec« na upravo »Večernika«. 1691

PISALNI STROJ, dobro ohranjen, kupimo takoj. Ponudbe na upravo lista pod »Zavarovalnica«. 1679

Dražestne novosti v pralnem blagu za sportne in poulične obleke

Prodaj

KRASNE STAVBENE PARCELE po nizki ceni — deloma na obroke — prodaja Schwarz, Pobrežje, Zrkovska cesta 17. Prepričajte se! 1690

NA PRODAJ: čisto nova kompletna spalnica iz cvetličnega jesena, nova otomana in rabljena kompletna spalnica z divanom in stensko uro ter nova kuhinjska kredenca. Kacijanerjeva ulica 10, pritličje, desno, stanovanje št. 5. 1673

Službo dobi

TOVARNA TESTENIN išče sposobnega mesilca testa (Teigmischer). Naslov v upravi. 1687

Pouk

INSTRUKCIJE daje brezposeln dipl. učitelj. Ponudbe na upravo lista pod »Dipl. učitelj«. 1616

Spomnite se CMD!

TKANINE ZA POHIŠTVO IN SOLNČNE PLAHE GRADL ZA MADRACE ŽIMA - AFRIK v specialni trgovini **WEKA-MARIBOR-ALEKSANDROVA 15**